

Návrh na vyhlášení (změnu hranic) zvláště chráněného území "přírodní památka Koštice"

Název zvláště chráněného území
Koštice

Určení předmětu ochrany

Společenstva subhalofilních rostlin na podmačených a rozvolněných stanovištích zaplavovaných luk s výskytem nejpočetnější populace ostřice černoklasé (*Carex melanostachya*) v Čechách a dalších vzácných druhů (šišák hrálolistý – *Scutellaria hastifolia*, ožanka čpavá – *Teucrium scordium*, bahnička jednoplevná - *Eleocharis uniglumis*).

Uvedení cíle ochrany navrženého ZCHÚ

Zajištěním vhodného vodního režimu lokality a dalšími vhodnými managementovými opatřeními umožnit uchycení a udržení subhalofilních druhů rostlin a živočichů na této lokalitě. Výše uvedenými opatřeními jsou zejména:

1. vybudování mělkých tůní, ve kterých bude probíhat intenzivnější zasolování
2. provádění opakovaných disturbancí (např. pastva hospodářských zvířat)
3. kosení travních porostů ve vhodných termínech
4. provedení opatření na podporu optimální míry kolísání vodní hladiny v lokalitě (snížit riziko dlouhodobého zaplavení lokality v letech s vysokými srážkovými úhrny či naopak několik měsíců trvajících úplného vyschnutí lokality v období sucha)

Návrh kategorie ochrany

Území navrhuje vyhlásit v kategorii přírodní památka. Ochrana přírodní památky je dána ustanovením § 36 odst. 2 zákona (změna nebo poškození přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány).

Ochranné pásmo

Ochranné pásmo nebude vyhlášeno, je jím proto dle § 37 zákona území do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ.

Návrh bližších ochranných podmínek

K zajištění specifické ochrany území navrhuje stanovit zřizovacím výnosem níže uvedené bližší ochranné podmínky ve smyslu ust. § 36 odst. 1 zákona:

Jen se souhlasem orgánu ochrany přírody lze:

- a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití a provádět pozemkové úpravy
- b) měnit vodní režim s výjimkou zásahů zajišťovaných či objednaných orgánem ochrany přírody s cílem zajistit optimální míru kolísání vodní hladiny v lokalitě (např. instalace přehrážky s regulovatelnou výpustí, vyčištění propustku pod silnicí, popř. úprava odvodňovacího kanálu)
- c) pořádání hromadných sportovních či jiných akcí a exkurzí
- d) pojezd vozidel mimo komunikace (netýká se vozidel policie a složek integrovaného záchranného systému při služebním výkonu, a dále vozidel a techniky sloužící k řádnému obhospodařování pozemků, nebo k provádění péče o přírodní památku)
- e) provádět terénní úpravy
- f) zřizovat myslivecká zařízení včetně krmelišť a slanisk pro zvěř
- g) používat hnojiva a biocidy

- h) zakládat skládky a deponie jakéhokoli materiálu, s výjimkou travní a dřevní hmoty vzniklé při provádění managementových zásahů ve prospěch předmětu ochrany, tu lze na lokalitě uložit po dobu nezbytně nutnou, nejdéle však po dobu 30 dnů
- i) provádět výzkumné a průzkumné práce spojené se zásahem do ochranných podmínek, s narušováním stanovišť a ovlivňováním jedinců ohrožených a zvláště chráněných druhů organismů
- j) provádět trvalé oplocování pozemků

Ochrana přírodní památky před rušivými vlivy z okolí je zabezpečena ochranným pásmem, kterým je podle § 37 odst.1 zákona území do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ. Podle § 37 odst. 2 zákona je "ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků, změnám kultury pozemků a ke stanovení způsobu hospodaření v lesích v ochranném pásmu, nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody".

V terénu bude hranice ZCHÚ vyznačena v souladu s vyhláškou č. 60/2008 pruhovým značením na stromech a hraničních sloupcích (dva červené pruhy cca 5 cm široké, oddělené mezerou 5 cm, horní pruh po celém obvodu kmene, dolní pruh po části obvodu odpovídající vnější straně hranice) a tabulemi s malým státním znakem.

Přehled katastrálních území, parcelních čísel dotčených pozemků a orientační výměra navrhovaného ZCHÚ

Přírodní památka se nachází na pozemcích :

k. ú. Želevice

p.p.č. 279/11, 279/12, 291, 292, 435/1 (část)

k.ú. Křesín

p. p. č. 791/1, 791/2, 803

Orientační výměra ZCHÚ: 2,39 ha

Ochranné pásmo zasahuje na pozemky:

k.ú. Želevice

p.p.č. 450, 294/1 (část), 435/1 (část), 286 (část), 449 (část), 279/10, 279/3 (část), 434 (část), 278/1, 428/2 (část), 293, 232 (část)

k.ú. Křesín

p.p.č. 694/2 (část), 694/1 (část), 1478/3 (část), 670/1 (část), 670/3 (část), 749/1 (část), 1514/1 (část), 817 (část), 818 (část), 502, 815/1, 815/4, 859/1 (část)

Odůvodnění návrhu

Předmětem ochrany navrhované přírodní památky jsou společenstva subhalofilních rostlin na podmáčených a rozvolněných stanovištích zaplavovaných luk. Tento komplex luk je známý především díky nejpočetnější populaci silně ohrožené ostřice černoklasé (*Carex melanostachya*) v Čechách. Dominantu tvoří porosty vysokých ostřic s ostřicí dvouřadou (*Carex disticha*), ostřicí pobřežní (*Carex riparia*), kamyšníkem polním (*Bolboschoenus koshewnikowii*) a na nejvlhčích místech s ostřicí vyvýšenou (*Carex elata*). Význačným prvkem ZCHÚ jsou terénní sníženiny s hojnou bahničkou jednoplevou (*Eleocharis uniglumis*) a ožankou čpavou (*Teucrium scordium*). V podmáčených ostřicových porostech se vyskytují další zvláště chráněné druhy jako ostřice Otrubova (*Carex otrubae*), ostřice žitná (*Carex secalina*), zeměžluč spanilá (*Centaureum pulchellum*), sítina Gerardova (*Juncus gerardii*), štirovník tenkolistý (*Lotus tenuis*) a šiřák hrálolistý (*Scutellaria hastifolia*). Prokázána zde

byla přítomnost reliktního kriticky ohroženého druhu vodomila *Cercyon granarius*, obývajcí periodicky zvodnělé meliorační strouhy. V ostřicových porostech hnízdí moták pochop (*Circus aeruginosus*).

Hlavním důvodem přehlášení přírodní památky je zahrnutí pozemků č. 791/1, 791/2 a 803 v k.ú. Křesín do stávajícího zvláště chráněného území, které se v současné době nacházejí mimo ZCHÚ v ochranném pásmu. Průzkumem bylo zjištěno, že tyto plochy nacházející se již v sousedním okrese Litoměřice jsou přírodovědně nejcennější v rámci celé lokality s výskytem celé řady zvláště chráněných a významných subhalofilních druhů rostlin, především *Carex melanostachya*, *Teucrium scordium*, *Scutellaria hastifolia* a *Thalictrum lucidum*. Velikost jejich populací na těchto pozemcích výrazně převyšuje zastoupení ve stávající přírodní památce. K zajištění příznivého stavu předmětu ochrany PP Koštice je proto vhodné ke stávající přírodní památce přičlenit i tyto plochy o rozloze cca 0,7 ha a realizovat i zde managementová opatření k podpoře výše uvedených subhalofilních druhů. Zároveň bude z PP Koštice vyjmuta p.p.č. 279/10 v k.ú. Želevice, která je již delší dobu rozorána a intenzivně zemědělsky využívána a proto v současné době nemá pro předmět ochrany ZCHÚ prakticky žádný význam. Rozloha lokality po změně hranic vzroste ze stávajících 1,96 ha na 2,39 ha.